

ДОСЛІДЖЕННЯ РОБОТИ ЛОГІСТИЧНОГО ЦЕНТРУ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ
НА ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ

Пояснювальна записка та розрахунки
до кваліфікаційної роботи

ДРЛЦ 200.00.00.000 ПЗ

Розробив здобувач групи 132 – ОПУТ – Д22
спеціальності 275/275.02 – Транспортні технології
(на залізничному транспорті)
(роботу виконано самостійно, відповідно до
принципів академічної доброчесності)

(підпис)

Владислав Тесленко

(ім'я та прізвище)

Керівник: _____ доцент, канд. техн. наук
(посада, науковий ступінь)

Лариса Пархоменко

(ім'я та прізвище)

Рецензент: _____ доцент, канд. техн. наук
(посада, науковий ступінь)

Оксана Ковальова

(ім'я та прізвище)

Український державний університет залізничного транспорту

Факультет управління процесами перевезень

Кафедра управління експлуатаційною роботою

Освітній рівень: бакалавр

Спеціальність 275 Транспортні технології

275.02 Транспортні технології (на залізничному транспорті)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри,
професор, д-р техн. наук

___Тетяна БУТЬКО

«__12__» _____ травня _____ 2025 р.

**ЗАВДАННЯ
НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ**

Здобувача: Тесленко Владислав Євгенович

1. Тема роботи Дослідження роботи логістичного центру в умовах реформування на залізничному транспорті

Науковий керівник Пархоменко Лариса Олексіївна, кандидат. техн. наук, доцент
(ПІБ, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом по факультету управління процесами перевезень
від «12» травня 2025 року № 06/25

2. Строк подання студентом роботи «10» червня 2025 року

3. Вихідні дані до роботи: Статут Філії «Центр транспортної логістики» АТ «Укрзалізниця», статистична інформація про роботу підприємства

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань які потрібно розробити):

- проаналізувати сучасний стан галузі залізничного транспорту України та визначити головні проблеми, що перешкоджають ефективній діяльності логістичних центрів.
- дослідити європейські стандарти та досвід створення логістичних центрів на залізнично-транспортних системах інших країн.
- виявити економіко-організаційно-правові засади та механізми забезпечення діяльності логістичних центрів на залізниці.
- оцінити перспективи та можливості покращення роботи логістичних центрів України з урахуванням реформ галузі та вимог європейського законодавства.
- розробити практично обґрунтовані рекомендації з вдосконалення діяльності логістичних центрів на залізничному транспорті України з метою покращення ТЛ обслуговування та забезпечення конкурентоспроможності галузі на європейському рівні.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень та їх кількості)

Стан реформування залізничних перевезень в країнах Європи
Рівень зносу основних засобів та кількість і середній вік інвентарних вантажних вагонів УЗ
Структура перевезень транзитних вантажів за номенклатурою
Кількість вагонів робочого парку ЦТЛ за типом рухомого складу
Розподіл доходів за видом діяльності

Дата видачі завдання:

«12» травня 2025 року.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

	Назва етапів	Строки виконання етапів роботи
1	Вступ	15.05.2025
2	1 Причини реформування ринку залізничних перевезень	20.05.2025
3	2. Огляд діяльності логістичного центру РФ "Укрзалізниця" в умовах структурної автономії	21.05-31.05
4	3. Заходи з оптимізації функціонування «ЦТЛ»	01.06-08.06
5	Висновки	08.06-10.06
6	Підготовка презентації та доповіді	До захисту

Здобувач

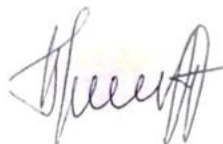

(підпис)

Владислав Тесленко

(прізвище та ініціали)

Керівник

(прізвище

Лариса Пархоменко

підпис)
та ініціали)

Анотація

Дана кваліфікаційна робота включає в себе: 52 сторінки тексту, 10 слайдів, 3 таблиці, 19 рисунків.

Ключові слова: ЗАЛІЗНИЧНИЙ ТРАНСПОРТ, ЛОГІСТИЧНИЙ ЦЕНТР, РЕФОРМУВАННЯ, ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ, ТРАНСПОРТНА СИСТЕМА, ТРАНСПОРТНА ІНФРАСТРУКТУРА, ВАНТАЖОПЕРЕВЕЗЕННЯ, ТРАНСПОРТНА ЛОГІСТИКА, КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ.

Об'єктом дослідження є логістичний центр як елемент транспортно-логістичної інфраструктури в системі залізничного транспорту.

Метою роботи є дослідження сучасного стану та перспектив розвитку логістичного центру в умовах реформування залізничного транспорту України з урахуванням вимог європейського інтеграційного процесу.

У роботі досліджено функціонування логістичного центру в умовах реформування залізничного транспорту України. Проаналізовано вплив європейської інтеграції, структурних змін в економіці та реформ у сфері транспорту на діяльність логістичних центрів. Розкрито проблеми, пов'язані з технічним зношенням інфраструктури, неефективною тарифною політикою та конкуренцією з боку інших видів транспорту. Запропоновано шляхи підвищення ефективності логістичних процесів у залізничному секторі шляхом адаптації до європейських стандартів, лібералізації ринку та розвитку інтегрованої логістичної системи.

Annotation.

This qualification work includes: 52 pages of text, 10 slides, 3 tables, 19 figures.

Keywords: RAILWAY TRANSPORT, LOGISTICS CENTER, REFORMS, EUROPEAN INTEGRATION, TRANSPORT SYSTEM, TRANSPORT INFRASTRUCTURE, CARGO TRANSPORTATION, TRANSPORT LOGISTICS, COMPETITIVENESS.

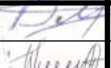
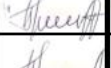
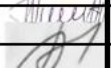
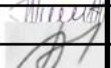
The object of study is a logistics center as an element of transport and logistics infrastructure in the railway transport system.

The purpose of the study is to investigate the current state and prospects for the development of the logistics center in the context of reforming the railway transport of Ukraine, taking into account the requirements of the European integration process.

The paper examines the functioning of a logistics center in the context of reforming the railway transport of Ukraine. The impact of European integration, structural changes in the economy and reforms in the field of transport on the activities of logistics centers is analyzed. The problems associated with the technical deterioration of infrastructure, inefficient tariff policy and competition from other modes of transport are revealed. The author suggests ways to improve the efficiency of logistics processes in the railway sector by adapting to European standards, market liberalization and development of an integrated logistics system.

ЗМІСТ

Вступ	6
1 Причини реформування ринку залізничних перевезень	8
1.1. Досвід реформування залізничного ринку в інших країнах світу	8
1.2 Оцінка сучасного стану ринку залізничних перевезень в Україні	20
2 Огляд діяльності логістичного центру РФ "Укрзалізниця" в умовах структурної автономії	27
2.1 Загальна характеристика об'єкта дослідження	27
2.2 Дослідження основних показників ефективності «ЦТЛ»	36
3 Заходи з оптимізації функціонування «ЦТЛ»	41
Висновки	48
Список використаних джерел	50

					ДРЛЦ.200.00.00.000 ПЗ			
Змн.	Арк.	№ докум.	Підпис	Дата	Дослідження роботи логістичного центру в умовах реформування на залізничному транспорті	Літ.	Арк.	Аркушів
Розробив		Тесленко						
Перевірів		Пархоменко					4	52
						УкрДУЗТ		
Н. контр.		Пархоменко						
Затверд.		Бутько Т.В						

ВСТУП

Європейська інтеграція є стратегічним вектором розвитку України, що зумовлює необхідність глибоких трансформацій у ключових галузях національної економіки, зокрема в транспортному секторі. Станом на сьогодні транспортна система України не відповідає стандартам та вимогам Європейського Союзу, що проявляється у відсталості інфраструктури, технічного оснащення та нормативно-правової бази. Особливо гостро ці проблеми виявляються на залізничному транспорті, який зазнає значного тиску з боку конкурентніших видів перевезень.

Міжнародний досвід демонструє ефективність побудови інтегрованих транспортно-логістичних систем, які забезпечують синергію між усіма учасниками ланцюга постачання — від перевізників до кінцевих споживачів. Формування дієвих логістичних центрів у структурі залізничного транспорту стає критичним чинником зростання ефективності перевезень та конкурентоспроможності української логістики на міжнародному рівні. У зв'язку з реформуванням галузі, що передбачає лібералізацію ринку, відокремлення природних монополій від конкурентних сегментів та адаптацію до європейських директив, дослідження роботи логістичного центру набуває особливої важливості.

Актуальність теми зумовлена потребою адаптації логістичної інфраструктури залізничного транспорту до нових умов реформування, гармонізації з вимогами ЄС та посиленням конкуренції на транспортному ринку. Логістичні центри можуть відіграти ключову роль у підвищенні ефективності вантажоперевезень, зниженні витрат і формуванні комплексного сервісу на рівні, прийнятному для міжнародного логістичного співтовариства.

Практична цінність дослідження полягає у розробці обґрунтованих рекомендацій та підходів до вдосконалення діяльності логістичних центрів на залізничному транспорті України. Запропоновані підходи можуть бути використані при плануванні інфраструктурного розвитку, оптимізації логістичних процесів та інтеграції в європейську транспортну систему. Це сприятиме підвищенню

конкурентоспроможності залізничного транспорту та забезпеченню стабільного розвитку транспортно-логістичної системи України.

Метою роботи є аналіз сучасного стану та перспектив розвитку логістичних центрів на залізничному транспорті України в умовах галузевого реформування та європейської інтеграції, з метою розробки практичних рекомендацій з покращення їх діяльності та забезпечення конкурентоспроможності на транспортно-логістичному ринку.

Об'єктом дослідження є діяльність логістичних центрів на залізничному транспорті України.

Предметом дослідження є економіко-організаційно-правові засади та механізми забезпечення ефективного функціонування логістичних центрів залізниць в умовах реформування галузі та гармонізації з нормами та вимогами Європейського Союзу.

Висновки

У результаті дослідження було проаналізовано сучасний стан логістичних центрів на залізничному транспорті України та визначено головну роль цих об'єктів у забезпеченні ефективності перевезень та покращенні співпраці між всіма учасниками транспортно-логістичного ланцюга. В умовах реформування галузі та євроінтеграції транспортно-логістичну галузь очікують ґрунтовні зміни, що покликані покращити рівень послуг, забезпечити прозорість перевезень та підвищити конкурентоспроможність на європейському транспортно-логістичному ринку.

Досліджено досвід провідних європейських країн у створенні та управлінні логістичними центрами на залізниці. Встановлено, що завдяки таким центрам забезпечується концентрування перевалочних, складських, розподільчих та допоміжних послуг на одній платформі. Це дозволяє покращити перевізний процес, скоротити транспортно-логістичну собівартість, покращити використання рухомого складу та забезпечити точну та своєчасну доставку вантажів до кінцевого споживача.

У дослідженні виокремлено головну проблему галузі — недостатню розвиненість логістичної інфраструктури, що є наслідком недостатніх інвестицій, застарілої матеріально-технічної бази та недостатнього рівня співпраці між всіма ланками перевізної-логістичної системи. Результати досліджень показують, що реформування галузі та гармонізація з нормами та правилами ЄС покращать цей стан, забезпечать покращений сервіс перевезень та стануть потужним фактором економіко-масового зростання галузі.

На підставі аналізу було розроблено практичну модель покращення діяльності логістичних центрів на залізниці. Вона ґрунтується на застосуванні системно-організаційних, економіко-правових та управлінських механізмів, що дозволять забезпечити концентрування перевалювально-складських потужностей,

покращити співпрацю перевізника з іншими логістичними ланками та покращити рівень обслуговування клієнтів.

Таким чином, досліджені питання дозволяють зробити висновок про перспективи створення та покращення діяльності логістичних центрів на залізнично-магістральних вузлах України. Це допоможе забезпечити галузі високу ефективність перевезень, покращити економіко-організаційну структуру транспортно-логістичної системи та покращити співпрацю всієї галузі з європейськими партнерами. В умовах реформування залізничного транспорту цей крок є природно необхідним та економіко доцільним, що допоможе покращити позиції України як на національному, так і на міжнародно-транспортно-логістичному ринку.

Список використаних джерел

1. Бала М. І., Шевченко І. М. Організація логістичних центрів на залізничному транспорті. – Харків : УкрДУЗТ, 2021. – 156 с.
2. Гудков Д. В. Удосконалення логістичних процесів у транспортних системах України // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2022. – № 79. – С. 134–140.
3. Гончаренко С. М. Інтеграція логістичних центрів у транспортну систему України // Залізничний транспорт України. – 2021. – № 2. – С. 21–27.
4. Козак А. В. Реформування залізничного транспорту України: виклики та перспективи // Економіка та держава. – 2023. – № 4. – С. 45–50.
5. Шинкарук Л. В. Логістичні центри в системі вантажних перевезень: методичні підходи до оцінювання ефективності // Вісник НТУ. – 2020. – № 47. – С. 85-92.
6. Rushton A., Croucher P., Baker P. The Handbook of Logistics and Distribution Management. – 7th ed. – London : Kogan Page, 2022. – 712 p.
7. Sheffi Y. The Resilient Enterprise: Overcoming Vulnerability for Competitive Advantage. – Cambridge, MA : MIT Press, 2005. – 320 p.
8. Alon I., Fetscherin M., Lattemann C. (Eds.). International Business and Sustainable Development. – London : Palgrave Macmillan, 2020. – 349 p.
9. European Commission. Rail Transport Market Monitoring Report [Електронний ресурс]. – 2023. – Режим доступу: <https://transport.ec.europa.eu> – Дата звернення: 10.05.2025.
10. International Union of Railways (UIC). Railway Logistics Centres – Trends and Perspectives. – Paris : UIC Publications, 2022. – 64 p.
11. Сирийчик Т. та ін. Транспортна політика України та її наближення до норм Європейського Союзу. // Т.Сирийчик та ін. [за ред. Марчіна Свенчіцкі]. – К.:
12. Аналітично-дорадчий центр Блакитної стрічки, 2010. – 102 с. Режим доступу: http://www.undp.org.ua/files/en_76033Transport_System_Reform_Jun2010.pdf.
13. Офіційний сайт Державного комітету статистики. – [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.

14. Ейтутіс Г. Д., Никифорок О. І., Карпов В. М. Міжнародний вимір продуктивності залізничного транспорту України як основа вибору напрямів його модернізації. // Економіст. 2014. № 5. С. 63–68.
15. Офіційний сайт Міністерства інфраструктури України. – [Електронний ресурс] // Режим доступу: / <https://mtu.gov.ua/news/31232.html>
16. Мілтон Фрідман, Капіталізм і свобода. // Наш формат. К.:, 2017. – 216 с.
17. Transport Canada, 2017 Rail Traffic Database and Transportation Economic Analysis Forecast [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://railwaysuppliers.ca/english/industry/industry-information.html/industry-statistics>
18. Європейський досвід лібералізації залізничного ринка. Офіційний сайт Міністерства інфраструктури України. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://mtu.gov.ua/news/31232.htm>
19. Катерина Пенькова. Моделі функціонування залізничних перевезень. Огляд іноземного досвіду. Інформаційна довідка. – 2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://euinfocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/29197.pdf>
20. Інтегрований звіт АТ «Укрзалізниця». [Електронний ресурс] : Режим доступу: <https://report2018.uz.gov.ua/>
21. Яблоновський Д, Кузьо В, Затворницька О.. Лібералізація ринку залізничних перевезень в Україні. Уроки країн Європейського Союзу. Центр економічної стратегії. [Електронний ресурс] Режим доступу: <https://ces.org.ua/transporteuintegration/>
22. Довженко О. О., Перспективи розвитку логістики на українських підприємствах / О. О. Довженко, О. С. Мельничук. // Економіка. Управління. Інновації. – 2011. – № 2. – Електронний ресурс Режим доступу: irbisnbuv.gov.ua
23. Маселко Т.Є. Проблеми управління транспортно-логістичними системами України та перспективи розвитку в контексті європейської інтеграції. Режимдоступу:http://www.nbu.gov.ua/portal/chem_biol/nvnlts/17_2/301_Maselko_17_2.pdf
24. Держкомстат оприлюднив дані по ВВП України за 2009 р. (Журн. «Ділова Україна») [Електронний ресурс] / Шеверев Андрій. – Режим доступу:/ <http://project.ukrinform.ua/news/17416/>. Заголовок з екрана.